A BIZOTTSÁG (EU) 2020/1191 VÉGREHAJTÁSI RENDELETE

(2020. augusztus 11.)

a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) Unióba történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedések megállapításáról és az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozat hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI BIZOTTSÁG,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló, 2016. október 26-i (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([1]) és különösen annak 30. cikkére,

tekintettel az élelmiszer- és takarmányjog, valamint az állategészségügyi és állatjóléti szabályok, a növényegészségügyi szabályok és a növényvédő szerekre vonatkozó szabályok alkalmazásának biztosítása céljából végzett hatósági ellenőrzésekről és más hatósági tevékenységekről, továbbá a 999/2001/EK, a 396/2005/EK, az 1069/2009/EK, az 1107/2009/EK, az 1151/2012/EU, a 652/2014/EU, az (EU) 2016/429 és az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet, az 1/2005/EK és az 1099/2009/EK tanácsi rendelet, valamint a 98/58/EK, az 1999/74/EK, a 2007/43/EK, a 2008/119/EK és a 2008/120/EK tanácsi irányelv módosításáról, és a 854/2004/EK és a 882/2004/EK európai parlamenti és tanácsi rendelet, a 89/608/EGK, a 89/662/EGK, a 90/425/EGK, a 91/496/EGK, a 96/23/EK, a 96/93/EK és a 97/78/EK tanácsi irányelv és a 92/438/EGK tanácsi határozat hatályon kívül helyezéséről szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/625 európai parlamenti és tanácsi rendeletre ([2]) (a hatósági ellenőrzésekről szóló rendelet) és különösen annak 22. cikke (3) bekezdésére és 52. cikkére,

mivel:

(1) A paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) (a továbbiakban: meghatározott károsító) jelenleg nem szerepel sem uniós zárlati károsítóként, sem uniós vizsgálatköteles nem zárlati károsítóként az (EU) 2019/2072 bizottsági végrehajtási rendelet ([3]) jegyzékében.

(2) 2018 óta azonban a tagállamok a meghatározott károsítónak a területükön paradicsomnövényeken történt kitöréséről és az annak megfékezésére hozott intézkedésekről számoltak be. Németország 2018-ban, Olaszország pedig 2019-ben a meghatározott károsítóra vonatkozó kockázatelemzéseket végzett, amelyek kimutatták, hogy a meghatározott károsító és annak káros hatásai jelentős növényegészségügyi kockázatot jelenthetnek az Unió számára, különösen a *Solanum lycopersicum* L. és a *Capsicum* spp. termelése tekintetében.

(3) Ennek alapján a Bizottság elfogadta az (EU) 2019/1615 bizottsági végrehajtási határozatot ([4]) a meghatározott károsító Unióba történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó intézkedések megállapítása céljából.

(4) Az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozat elfogadását követően újabb tudományos információkat gyűjtöttek a meghatározott károsító terjedéséről és a vizsgálati módszerekről, ami az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozatban előírtaknál részletesebb intézkedések szükségességét indokolja.

(5) Különösen a *Solanum lycopersicum* L. és a *Capsicum* spp. vetőmagjait kell megvizsgálni, származásuktól függetlenül. Erre a károsító jelenlétével kapcsolatban világszerte jellemző bizonytalanság, és amiatt van szükség, mert a kereskedelem során gyakran különböző eredetű vetőmagokat kevernek a tételekbe, ami növeli a meghatározott károsító elterjedésének kockázatát.

(6) Ezenkívül az egészséges anyagok előállításának biztosítása érdekében bizonyos intézkedéseknek ki kell terjedniük a károsítómentes termesztési helyek létesítésére.

([1]) HL L 317., 2016.11.23., 4. o.

([2]) HL L 95., 2017.4.7., 1. o.

([3]) A Bizottság (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelete (2019. november 28.) a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet egységes végrehajtási feltételeinek megállapításáról, valamint a 690/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2018/2019 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról (HL L 319., 2019.12.10., 1. o.).

([4]) A Bizottság (EU) 2019/1615 végrehajtási határozata (2019. szeptember 26.) a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV) Unióba történő behurcolásának és Unión belüli elterjedésének megelőzését célzó szükséghelyzeti intézkedések megállapításáról (HL L 250., 2019.9.30., 91. o.)

(7) A *Capsicum* spp. azon fajtái, amelyekről ismert, hogy ellenállóak a meghatározott károsítóval szemben, nem jelentenek kockázatot a meghatározott károsító általi fertőzés és annak terjedése szempontjából. Ezért ezeket a fajtákat mentesíteni kell a vizsgálati követelmények alól, amennyiben hatósági tanúsítvány igazolja, hogy ellenállóak.

(8) A mintavételt és a vizsgálatot meghatározott feltételek mellett, az uniós és nemzetközi szinten gyűjtött legfrissebb információk alapján kell elvégezni. A meghatározott károsító kimutatására és azonosítására valós idejű PCR-módszerek a leghatékonyabbak. Az ELISA módszer kevésbé érzékeny és kevésbé specifikus, mivel ez a módszer más paradicsomvírusokkal keresztreakciót mutatott. A Covid19-világjárvány miatt azonban hiány van a valós idejű PCR kimutatási módszerekhez szükséges készletekből. 2020. október 1-jéig az ELISA módszert is elfogadható módszernek kell tekinteni a meghatározott károsító kimutatására és azonosítására. Az Unióban a növényegészségügyi védelem magasabb szintjének biztosítása érdekében ezt a mintavételt és vizsgálatot az (EU) 2019/2130 bizottsági végrehajtási rendelet ([5]) rendelkezéseivel összhangban végzett fizikai ellenőrzésekhez szükséges mintavétel mellett kell elvégezni.

(9) Az ültetésre szánt növények szállítására vonatkozó feltételek alkalmazását nem szükséges előírni az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozatnak megfelelően már megtermelt növényekre, mivel e vetőmagok esetében aránytalan lenne további vizsgálatokat előírni, és mivel az esetek többségében az említett feltételeket a gyakorlatban nem lehetne végrehajtani.

(10) Az (EU) 2019/2130 végrehajtási rendelet III. melléklete meghatározza az ültetésre szánt növények fizikai ellenőrzése során elvégzendő műveletekre vonatkozó szabályokat, beleértve a mintavételt is. Az említett szabályokon túlmenően, valamint annak érdekében, hogy a mintavétel és a vizsgálat gyakoriságát a meghatározott károsító által jelentett növényegészségügyi kockázathoz igazítsák, a tagállamoknak meg kell állapítaniuk a meghatározott vetőmagok és az ültetésre szánt meghatározott növények szállítmányain behozatalkor történő mintavételek és vizsgálatok gyakoriságát. A megfelelően reprezentatív minta ellenőrzésének biztosítása érdekében e gyakoriság nem lehet alacsonyabb, mint az importált meghatározott vetőmagok és ültetésre szánt meghatározott növények 20 %-a.

(11) Az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozatot hatályon kívül kell helyezni és e rendelettel kell felváltani az (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet és az (EU) 2019/2072 bizottsági végrehajtási rendelet figyelembevétele érdekében, amelyek 2019. december 14. óta alkalmazandók.

(12) Ezt a rendeletet 2022. május 31-ig kell alkalmazni annak érdekében, hogy elegendő idő álljon rendelkezésre a helyzet nyomon követésére és a meghatározott károsító növényegészségügyi helyzetének meghatározására az Unió területén és a globális elterjedés tekintetében.

(13) A meghatározott károsító növényegészségügyi kockázatának gyors kezelése érdekében e rendelet szabályait a lehető legrövidebb időn belül alkalmazni kell. Ezért helyénvaló előírni, hogy e rendelet a kihirdetését követő harmadik napon lépjen hatályba.

(14) Az e rendeletben előírt intézkedések összhangban vannak a Növények, Állatok, Élelmiszerek és Takarmányok Állandó Bizottságának véleményével,

ELFOGADTA EZT A RENDELETET:

1. cikk

Fogalommeghatározások

E rendelet alkalmazásában:

a) „meghatározott károsító”: a paradicsom barna termés-ráncosodás vírus (ToBRFV);

b) „ültetésre szánt meghatározott növények”: a *Solanum lycopersicum* L. és a *Capsicum* spp. ültetésre szánt növényei;

c) „meghatározott vetőmagok”: a *Solanum lycopersicum* L. és a *Capsicum* spp. vetőmagjai;

d) „meghatározott termések”: a *Solanum lycopersicum* L. és a *Capsicum* spp. termése.

([5]) A Bizottság (EU) 2019/2130 végrehajtási rendelete (2019. november 25.) a határállomásokon hatósági ellenőrzésnek alávetendő állatokra és árukra vonatkozó okmányellenőrzések, azonossági ellenőrzések és fizikai ellenőrzések során és azokat követően végzendő műveletekre vonatkozó részletes szabályok megállapításáról (HL L 321., 2019.12.12., 128. o.).

2. cikk

A meghatározott károsítóra vonatkozó tilalmak

A meghatározott károsító nem hozható be az Unió területére, ott nem szállítható, nem tartható, nem szaporítható és nem engedhető ki.

3. cikk

A meghatározott károsító kimutatása vagy feltételezett jelenléte

(1) Bármely személy az Unió területén, aki azt gyanítja, vagy tudomást szerez arról, hogy a meghatározott károsító jelen van, köteles azonnal értesíteni az illetékes hatóságot, és annak rendelkezésére bocsátani minden vonatkozó információt a meghatározott károsító tényleges vagy feltételezett jelenlétéről.

(2) Ilyen információk kézhezvételekor az illetékes hatóság:

a) azonnal rögzíti a rendelkezésére bocsátott információkat;

b) megtesz minden szükséges intézkedést a meghatározott károsító jelenlétének vagy feltételezett jelenlétének megerősítésére;

c) biztosítja, hogy az ellenőrzése alatt álló, meghatározott károsítóval esetleg megfertőződött növényekkel rendelkező személyeket haladéktalanul tájékoztassák a következőkről:

   i. a meghatározott károsító jelenléte vagy feltételezett jelenléte, és

   ii. a meghatározott károsítóval kapcsolatos lehetséges kockázatok és a meghozandó intézkedések.

4. cikk

Intézkedések a meghatározott károsító megerősített jelenléte esetén

Amennyiben a meghatározott károsító jelenléte vagy feltételezett jelenléte valamely tagállam területén megállapításra kerül, az érintett tagállam illetékes hatósága biztosítja, hogy az (EU) 2016/2031 rendelet 17. cikkével összhangban megfelelő intézkedéseket hozzanak a meghatározott károsító felszámolására.

5. cikk

A meghatározott károsító jelenlétére vonatkozó felmérések a tagállamokban

(1) A tagállamok éves felméréseket végeznek a meghatározott károsítónak a területükön – többek között a meghatározott vetőmagok és az ültetésre szánt meghatározott növények termesztési helyein – az ültetésre szánt meghatározott növényeken, a meghatározott vetőmagokon és a meghatározott terméseken való jelenlétére vonatkozóan.

(2) Ezek a felmérések:

a) magukban foglalják a mellékletben meghatározott mintavételt és vizsgálatot; valamint

b) a következőkön alapulnak:

   i. a meghatározott károsító érintett tagállamba történő behurcolásának és az érintett tagállamon belüli elterjedésének becsült kockázata; és

   ii. megbízható tudományos és műszaki elvek a meghatározott károsító kimutatásának lehetőségére vonatkozóan.

(3) A tagállamok minden év április 30-ig értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot az előző naptári év során elvégzett felmérések eredményeiről.

6. cikk

Az ültetésre szánt meghatározott növények Unión belüli szállítása

(1) Az ültetésre szánt meghatározott növények csak akkor szállíthatók az Unión belül, ha azokat növényútlevél kíséri, és mindkét alábbi feltétel teljesül:

a) a meghatározott növényeket olyan termesztési helyen termesztették, amelyről ismert, hogy ott a meghatározott károsító nem fordul elő, amit a meghatározott károsító kimutatásához megfelelő időben végzett hatósági vizsgálatok támasztanak alá, és amennyiben a meghatározott növények a meghatározott károsító tüneteit mutatják, az illetékes hatóság mintavételt és vizsgálatot végzett e növényeken, és e vizsgálatok kimutatták, hogy azok mentesek a meghatározott károsítótól;

b) az ültetésre szánt meghatározott növények tételeit megfelelő higiéniai intézkedések és fizikai elkülönítés alkalmazásával elkülönítették a meghatározott növények egyéb tételeitől.

Az e bekezdésben említett vizsgálati célú mintavételt a mellékletben meghatározottak szerint kell elvégezni.

(2) Az (1) bekezdést nem alkalmazandó a következőkre:

a) a *Capsicum* spp. meghatározott növényei, amelyek ismerten ellenállóak a meghatározott károsítóval szemben;

b) az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozatnak megfelelően termesztett, ültetésre szánt meghatározott növények.

7. cikk

A meghatározott vetőmagok Unión belüli szállítása

(1) A meghatározott vetőmagok csak akkor szállíthatók az Unión belül, ha azokat növényútlevél kíséri, és megfelelnek az alábbi feltételek mindegyikének:

a) az anyanövényeket olyan termesztési helyen termesztették, amelyről ismert, hogy ott a meghatározott károsító nem fordul elő, amit a meghatározott károsító kimutatásához megfelelő időben végzett hatósági vizsgálatok támasztanak alá;

b) azokat vagy azok anyanövényeit az illetékes hatóság vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alá tartozó vállalkozók mintavételnek és vizsgálatnak vetették alá a meghatározott károsító tekintetében, és e vizsgálatok szerint a meghatározott károsítótól mentesnek találták;

a meghatározott károsító jelenlétének gyanúja esetén a mintavételt és a vizsgálatot kizárólag az illetékes hatóságok végezhetik az (EU) 2016/2031 rendelet 87. cikke (3) bekezdésének c) pontjával összhangban.

c) a meghatározott vetőmagok valamennyi tételének származását feljegyzik és dokumentálják.

(2) Azokon meghatározott vetőmagokon, amelyek 2020. augusztus 15. előtt még tárolás alatt álltak, az Unión belüli szállításukat megelőzően az illetékes hatóságnak vagy az illetékes hatóság hivatalos felügyelete alatt álló vállalkozóknak mintavételt és vizsgálatot kell végezniük a meghatározott károsító tekintetében, és e vizsgálatok szerint azokat meghatározott károsítótól mentesnek kell találniuk.

(3) A vetőmagon végzett mintavételt és vizsgálatot a mellékletben meghatározottak szerint kell végezni.

(4) Az (1) és (2) bekezdést nem kell alkalmazni a *Capsicum* spp. olyan meghatározott vetőmagjaira, amelyekről ismert, hogy ellenállóak a meghatározott károsítóval szemben.

8. cikk

Az ültetésre szánt meghatározott növények Unióba történő behozatala

(1) A harmadik országokból származó, a meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló *Capsicum* spp. fajtáktól eltérő ültetésre szánt meghatározott növények csak akkor hozhatók be az Unióba, ha azokat olyan növényegészségügyi bizonyítvány kíséri, amely a „Kiegészítő nyilatkozat” rovatban a következő elemeket tartalmazza:

a) hatósági nyilatkozat arról, hogy az ültetésre szánt meghatározott növények olyan meghatározott vetőmagból származnak, amelyek a mellékletben leírtak szerint a meghatározott károsító tekintetében mintavételen és vizsgálaton estek át, és e vizsgálatok azt mutatták, hogy mentesek a meghatározott károsítótól;

b) hatósági nyilatkozat arról, hogy az ültetésre szánt meghatározott növényeket olyan termesztési termesztették, amelyet a származási ország nemzeti növényvédelmi szervezete nyilvántartásba vett és felügyelt, és amelyről ismert, hogy mentes a meghatározott károsítótól, amit a meghatározott károsító kimutatására alkalmas időpontban végzett hatósági ellenőrzések támasztanak alá, valamint arról, hogy az ültetésre szánt meghatározott növényeket tünetek esetén vizsgálatnak vetették alá a meghatározott károsító tekintetében, és e vizsgálatok szerint a meghatározott károsítótól mentesnek találták;

c) a bejegyzett termesztési hely neve.

(2) A meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló, harmadik országokból származó *Capsicum* spp. fajtájú növények csak akkor hozhatók be az Unióba, ha azokat növényegészségügyi bizonyítvány kíséri, amely a „Kiegészítő nyilatkozat" rovatban igazolja ezt az ellenálló képességet.

9. cikk

A meghatározott vetőmagok Unióba történő behozatala

(1) A harmadik országokból származó, a meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló *Capsicum* spp. fajtákétól eltérő meghatározott vetőmagok csak akkor hozhatók be az Unióba, ha azokat olyan növényegészségügyi bizonyítvány kíséri, amely a „Kiegészítő nyilatkozat" rovatban a következő elemeket tartalmazza:

a) hatósági nyilatkozat arról, hogy az alábbi feltételek mindegyike teljesül:

   i. az érintett meghatározott vetőmagok anyanövényeit olyan termesztési helyen termesztették, amelyről ismert, hogy ott a meghatározott károsító nem fordul elő, amit a meghatározott károsító kimutatásához megfelelő időben végzett hatósági vizsgálatok támasztanak alá;

   ii. a meghatározott vetőmagok vagy azok anyanövényei hatósági mintavételen és vizsgálaton estek át a meghatározott károsító tekintetében, és azokat e vizsgálatok szerint a meghatározott károsítótól mentesnek találták;

b) a bejegyzett termesztési hely neve.

(2) A meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló, harmadik országokból származó *Capsicum* spp. fajtájú növények meghatározott vetőmagjai csak akkor hozhatók be az Unióba, ha azokat növényegészségügyi bizonyítvány kíséri, amely a „Kiegészítő nyilatkozat" rovatban igazolja ezt az ellenálló képességet.

10. cikk

Hatósági ellenőrzések az Unióba való behozatalkor

Az illetékes hatóságnak az ültetésre szánt meghatározott vetőmagok és meghatározott növények szállítmányainak legalább 20 %-ából mintát kell vennie és azt vizsgálatnak kell alávetnie az Unióba való első beléptetés helye szerinti határállomáson, a mellékletben foglaltak szerint.

11. cikk

Az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozat hatályon kívül helyezése

Az (EU) 2019/1615 végrehajtási határozat 2020. augusztus 15-től hatályát veszti.

12. cikk

Alkalmazási időszak

Ezt a rendeletet 2022. május 31-ig kell alkalmazni.

13. cikk

Hatálybalépés

Ez a rendelet az *Európai Unió Hivatalos Lapjában* való kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba.

Ez a rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó valamennyi tagállamban.

Kelt Brüsszelben, 2020. augusztus 11-én.

a Bizottság részéről
az elnök
Ursula VON DER LEYEN

MELLÉKLET

1. **A *Capsicum* spp. fajtáinak a meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló vetőmagjaitól eltérő vetőmagokra alkalmazandó mintavételi eljárások**

A vetőmagok vizsgálata céljából történő mintavételt a következő mintavételi eljárások szerint, a vetőmagtételektől függően és a növényegészségügyi intézkedésekre vonatkozó 31. számú, „A szállítmányokból való mintavétel módszerei (ISPM31)" című referenciaszabvány vonatkozó táblázata alapján kell elvégezni:

– a legfeljebb 3 000 vetőmagot tartalmazó vetőmagtételek esetében: olyan hipergeometrikus mintavételi eljárás alkalmazása, amellyel 95 %-os megbízhatósággal megállapítható a fertőzött növények 10 %-os vagy annál magasabb arányú jelenléte,

– a több mint 3 000, de kevesebb mint 30 000 vetőmagot tartalmazó vetőmagtételek esetében: olyan mintavételi eljárás alkalmazása, amellyel 95 %-os megbízhatósággal megállapítható a fertőzött növények 1 %-os vagy annál magasabb arányú jelenléte,

– a 30 000 vetőmagot meghaladó vetőmagtételek esetében: olyan mintavételi eljárás alkalmazása, amellyel 95 %-os megbízhatósággal megállapítható a fertőzött növények 0,1 %-os vagy annál magasabb arányú jelenléte.

Az almintáknak a polimeráz láncreakciós (PCR) módszerek esetében legfeljebb 1 000 magból kell állniuk.

Az almintáknak legfeljebb 250 vetőmagból kell állniuk az enzimhez kapcsolt immunszorbens vizsgálati (ELISA) módszer esetében.

2. **A *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló fajtáihoz tartozóktól eltérő, ültetésre szánt növényekre alkalmazandó mintavételi eljárások**

A *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló fajtáihoz tartozóktól eltérő, ültetésre szánt növények esetében termőhelyenként és kultiváronként 200 levelet kell összegyűjteni, lehetőleg a növények tetején lévő fiatal leveleket.

Tüneteket mutató növények esetében a vizsgálati célú mintavételt legalább 3 tüneteket mutató levélen kell elvégezni.

3. **A meghatározott károsító kimutatásának és azonosításának vizsgálati módszerei a *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló fajtáinak vetőmagjaitól eltérő vetőmagokon**

A meghatározott károsítónak a meghatározott vetőmagokon való kimutatására az alábbi vizsgálati módszerek egyikét kell alkalmazni:

– ELISA, 2020. október 1-jéig a károsítóktól való mentesség megerősítésére, kizárólag növényútlevelek vagy növényegészségügyi bizonyítványok kiállítása céljából,

– valós idejű reverz transzkriptáz polimeráz láncreakció (RT-PCR) az ISF-protokollban (2020) ([1]) leírt primerek és szondák használatával,

– valós idejű RT-PCR a Menzel és Winter *(Acta Horticulturae*, in press) szerinti primerek és próba használatával.

Amennyiben a kimutatási vizsgálat eredménye pozitív, a kimutatáshoz használt módszertől eltérő második vizsgálati módszert kell alkalmazni a fent felsorolt valós idejű RT-PCR módszerek egyikével, az azonosítás megerősítésére ugyanazt a mintát használva. A bevont vetőmagok esetében kapott kimutatási és azonosítási eredmények közötti ellentmondás esetén el kell távolítani a vetőmagok bevonatát, és újra meg kell vizsgálni a vetőmagokat.

4. **A meghatározott károsító kimutatásának és azonosításának vizsgálati módszerei a *Capsicum* spp. meghatározott károsítóval szemben ismerten ellenálló fajtáinak ültetésre szánt növényeitől eltérő ültetésre szánt növényeken és a meghatározott terméseken**

A meghatározott károsító kimutatására az ültetésre szánt meghatározott növényeken – kivéve a *Capsicum* spp. azon fajtáinak ültetésre szánt meghatározott növényeit, amelyekről ismert, hogy ellenállóak a meghatározott károsítóval szemben – és a meghatározott terméseken az alábbi vizsgálati módszerek egyikét kell elvégezni:

– ELISA, csak tüneteket mutató anyagok esetében,

– hagyományos RT-PCR, Alkowni *et al.* (2019) szerinti primerek használatával,

([1]) A Nemzetközi Vetőmag Szövetség által kidolgozott protokoll, „International Seed Health Initiative for Vegetable Crops" (a vetőmagok egészségével foglalkozó nemzetközi kezdeményezés)

– hagyományos RT-PCR, Rodriguez-Mendoza *et al.* (2019) szerinti primerek használatával,

– valós idejű PT-PCR az ISF-protokollban leírt primerek és próbák használatával (2020) ([2]),

– valós idejű RT-PCR a Menzel és Winter (*Acta Horticulturae*, in press) szerinti primerek és próba használatával.

Amennyiben a kimutatási vizsgálat eredménye pozitív, egy második, a kimutatásra használt módszertől eltérő vizsgálati módszert kell alkalmazni a fent felsorolt RT-PCR módszerek egyikével, az azonosítás megerősítésére ugyanazt a mintát használva.

([2]) A Nemzetközi Vetőmag Szövetség által kidolgozott protokoll, „International Seed Health Initiative for Vegetable Crops” (a vetőmagok egészségével foglalkozó nemzetközi kezdeményezés)